

Protokół Nr 1/02
z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 17 grudnia 2002 roku

Obrady Komisji otworzył Przewodniczący Sejmiku – prof. Stefan Józef Pastuszka.

W posiedzeniu uczestniczyło 9 członków Komisji oraz goście, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Przewodniczący Sejmiku – powitał obecnych na posiedzeniu członków Komisji i gości. Życzył zebranych owocnych obrad i podejmowania konstruktywnych decyzji.

Przekazał prowadzenie posiedzenia Przewodniczącemu Komisji – Panu Leszkowi Bugajowi.

Członkowie Komisji wraz z zaproszeniami na posiedzenie Komisji otrzymali następujący porządek obrad:

1. Wybór Zastępcy Przewodniczącego Komisji.
2. Zaopiniowanie projektu budżetu województwa świętokrzyskiego na 2003 r.
3. Informacja o zadaniach i kompetencjach samorządu województwa w zakresie rolnictwa, gospodarki wodnej i ochrony środowiska.
4. Wybór przedstawiciela Komisji w Radzie Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.
5. Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji – zapytał członków Komisji o uwagi do ww. porządku.

Wobec braku uwag i uzupełnień do porządku obrad Przewodniczący Komisji przystąpił do realizacji pkt. 1.

Ad. 1.

Przewodniczący Komisji – poprosił o zgłaszanie kandydatur na Zastępcę Przewodniczącego Komisji.

Radny Andrzej Nowak – zgłosił kandydaturę Radnego Bronisława Powierży.

Przewodniczący Komisji – zadał pytanie, czy są inne kandydatury.

Wobec braku innych zgłoszeń zamknął listę kandydatów i zapytał Pana Powierzę, czy wyraża zgodę na kandydowanie.

Radny Bronisław Powierża – wyraził zgodę na kandydowanie.

W przeprowadzonym przez Przewodniczącego głosowaniu jawnym:

- „za” wyborem pana Bronisława Powierży na Zastępcę Przewodniczącego Komisji głosowało 6 radnych

- „przeciw” głosowało 3 radnych

Żaden z radnych nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że Pan Bronisław Powierża został wybrany zwykłą większością głosów na Zastępcę Przewodniczącego Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Ad. 2.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że członkowie Komisji otrzymali projekt budżetu województwa na 2003 rok.

Zwrócił się do Skarbnika Województwa o przedstawienie kalendarium prac na projektem budżetu.

Jeżeli będzie zachodzić taka konieczność Komisja może w dniu dzisiejszym wypracować opinię do projektu budżetu. W przeciwnym razie omówienie projektu budżetu będzie miało charakter szkoleniowy.

Pan Zdzisław Wojciechowski – poinformował, że Zarząd Województwa na posiedzeniu w dniu dzisiejszym przyjął założenie, aby pierwsze posiedzenia Komisji poświęcone budżetowi miały na celu zapoznanie radnych z zagadnieniami budżetowymi.

Mimo, że ustawa nakłada na samorzady obowiązek uchwalenia budżetu przed upływem roku poprzedzającego rok budżetowy, w roku bieżącym nie będzie technicznych możliwości wywiązania się z tego obowiązku. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest są tegoroczne wybory samorządowe.

Zakłada się, aby Sejmik przyjął projekt budżetu w miesiącu marcu. Przemawia za tym także przyjęcie do tego terminu przez Sejm ustawy budżetowej, w której określona będzie ostateczna wysokość znacznej części dochodów budżetu województwa.

Zasady i tryb uchwalania budżetu województwa określa uchwała Sejmiku. Zgodnie z jej postanowieniami projekt budżetu podlega tzw. „dwukrotnemu czytaniu” – po przedłożeniu przez Zarząd na ręce Przewodniczącego Sejmiku i skierowaniu go na Komisję Sejmiku, następuje wypracowanie pierwszych opinii, które są analizowane przez Komisję Budżetu i stanowią podstawę do wypracowania stanowiska tej Komisji.

Następnie Zarząd Województwa odnosi się do tej opinii i jego stanowisko jest z kolei analizowane przez wszystkie Komisje. Na tej podstawie swoją ostateczną opinię formułuje Komisja Budżetu i przedstawia ją na sesji poświęconej uchwalaniu budżetu.

Przewodniczący Komisji – zadał pytanie, czy na obecnym etapie członkowie Komisji mają już jakieś uwagi.

Zaproponował, aby członkowie Komisji w oparciu o informacje, jakie będą prezentowane przez Dyrektorów nt. zadań i kompetencji kierowanych przez nich departamentów przygotowali sobie na piśmie uwagi odnoszące się do ujęcia w projekcie budżetu konkretnych poszczególnych przedsięwzięć z zakresu rolnictwa ochrony środowiska.

Pan Zdzisław Wojciechowski - omówił szczegółowo źródła dochodów przypisane ustawowo dla samorządu województwa:

1) dochody własne - dochody pozyskiwane ze sprzedaży mienia, opłaty z tytułu wydawania zezwoleń na prowadzenie transportu samochodowego. Rozmiar dochodów własnych w naszym budżecie zamyka się w przedziale ok. 1,2%.

2) udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych – stanowią 1,5 % od dochodów uzyskanych z podatku dochodowego od osób fizycznych płaconego przez obywateli naszego województwa. Zatem każdy płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych partycypuje w dochodach budżetu województwa. Wysokość przewidywanych wpływów z tego źródła szacuje Minister Finansów. Problemem jest realizacja dochodów z tego źródła przy rosnącym bezrobociu i słabej kondycji finansowej podmiotów gospodarczych. W roku bieżącym przewiduje się, że Minister Finansów nie zrealizuje dla województwa ok. 10% kwoty zapisanej w budżecie. Stąd ciągłe obawy o wystarczające środki m.in. na wypłaty dla pracowników jednostek kultury, itp. Tych środków w momencie uchwalenia, nie ma na koncie w banku, lecz są realizowane przez Ministra Finansów w ciągu roku.

3) subwencje – środki na finansowanie konkretnych zadań:

- oświatowa, liczona na podstawie zasad określonych ustawowo i przekazywana przez Ministra Finansów w określonych terminach miesięcznych – na finansowanie zadań z zakresu edukacji, należących do województwa (szkolnictwo medyczne, Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli),
- drogowa, naliczona i przekazywana również przez Ministra Finansów z przeznaczeniem na drogi,
- subwencja wyrównawcza - część subwencji, która wyrównuje dysproporcje między średnią dochodów przypadającą w uproszczeniu na mieszkańca w poszczególnych województwach. Nasze województwo, zaliczane do biedniejszych, korzysta w ramach subwencji z uzupełnienia dochodów.

W zakresie subwencji nie ma obowiązku sztywnego wydawania całej kwoty na zapisane cele (jest dowolność i uznaniowość w decydowaniu przez województwo) lecz pod warunkiem że kwota subwencji (np. oświatowej) zapewnia wykonanie zadań. Dzięki temu, mając niewystarczające środki, województwo może dzielić subwencje na najpilniejsze zadania.

4) dotacje celowe na zadania własne – ustawa kompetencyjna precyzuje, jakie zadania są w sposób ustawowy przypisane do realizacji przez samorząd województwa.

5) dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej do realizacji przez samorząd województwa.

Dotacje celowe na zadania własne i zlecone, to pula środków na zrealizowanie czegoś konkretnego, jednoznacznie określonego zadania. Jeżeli zostałyby wydane na cel niezgodny z ich przeznaczeniem nastąpiłoby przypisanie ich do zwrotu wraz z odsetkami. Województwo zostałoby również pozbawione przez okres 2 lat możliwości korzystania z dotacji celowych.

Przy tego typu konstrukcji źródeł dochodów:

- udziały w podatku dochodowym określa Minister Finansów, a realizują jego służby,
- subwencje naliczane są przez Ministra Finansów i przekazywane przez jego służby,
- dotacje celowe określone są w budżecie państwa, a organem przekazującym je jest wojewoda.

Rozmiar tych podstawowych źródeł dochodów jest określany w sposób scentralizowany i w momencie konstruowania budżetu ma charakter szacunkowy. Oznacza to, że tych kwot nie można dochodzić w drodze powództwa cywilnego, czy administracyjnego.

Tak skonstruowane dochody przekładają się na stronę wydatkową budżetu województwa. Zasadniczym dokumentem wyznaczającym cele wydatkowania środków jest ustawa kompetencyjna. Samorząd województwa nie może sam dowolnie decydować o kierunku wydatków, chociaż przemawiałyby za nimi uzasadnione względy gospodarcze, czy społeczne.

Przez wszystkie lata funkcjonowania samorządu województwa nie miała miejsca sytuacja, że środki przewidziane w projekcie budżetu zaspokajałyby realizację wszystkich zadań.

Środki były zawsze poniżej faktycznych potrzeb.

Corocznie powtarzały się problemy z finansowaniem kultury – województwo świętokrzyskie, wraz z 6 innymi regionami, było pomijane przy podziale rezerwy z budżetu Ministra Kultury. Był to znaczny uszczerbek dochodów, ponieważ inne województwa otrzymywały bardzo duże środki – kilka bądź kilkanaście milionów złotych rocznie.

Przedstawił sposób konstruowania projektu budżetu. Ustawodawca, przyjmując ustawę o finansach publicznych, delegował Ministra Finansów do opracowania i wydania klasyfikacji budżetowej, dokumentu systematyzującego pojęcia dotyczące realizowanych zadań. Są one tak skonstruowane, że odpowiadają niemal wymogom unijnym i klasyfikacja taka będzie obowiązywać w chwili przystąpienia Polski do UE. Rozpisanie strony wydatkowej na zadania byłoby bardzo obszerne, stąd przyjęto

pewną generację po stronie dochodów i wydatków, polegającą na podziale działowym (usystematyzowanie strony finansowej w układzie działów gospodarki narodowej – symbole, wszystkie sprawy z zakresu jednej dziedziny ułożone w danym dziale), w obrębie działów podział na rozdziały (usystematyzowanie w postaci jednostek organizacyjnych występujących w danym dziale, bądź zadań realizowanych), paragrafy (po stronie dochodowej – jest to źródło dochodów, po stronie wydatków zaś, rodzaje wydatków ponoszonych przy realizacji zadania). Przy takim usystematyzowaniu budżetu zapisy są jednoznaczne, czytelne, tak sprecyzowane, że radny – mając objaśnienia do tabel – może dokonać pełnej analizy.

Omówił szczegółowo sprawę zaciągnięcia w 2001 roku przez województwo kredytu długoterminowego w kwocie 14.700.000 zł. W efekcie końcowym kwota ta obciąża budżet przez 5 lat (odroczenie na 2 lata i spłata przez 3 kolejne). W 2003 roku na spłatę zaciągniętego kredytu długoterminowego przeznaczona jest nadwyżka budżetu województwa w kwocie 2.261.520 zł.

Kredyt ten był przeznaczony na usuwanie skutków powodzi, jaka miała miejsce na terenie województwa w 2001 roku - odbudowę dróg i mostów oraz realizację zadań inwestycyjnych w służbie zdrowia.

Przedstawił planowane działania Zarządu na rok przyszły, zmierzające do powiększenia planu dochodów, jaki jest ujęty w projekcie budżetu:

- podejmowanie starań o zmianę zasad podziału rezerwy, będącej w dyspozycji Ministra Kultury,
- zapewnienie własnego udziału w celu pozyskania jak największej ilości środków pomocowych.

Na koniec swojej wypowiedzi podkreślił, że województwo ze swego budżetu nie ma możliwości zasilania innych jednostek samorządu terytorialnego tj. powiatów i gmin. Jeśli są przewidziane środki publiczne dla powiatów i gmin, są one ujęte w kontrakcie wojewódzkim i są przekazywane z budżetu państwa za pośrednictwem służb finansowych wojewody.

Poinformował radnych, że w razie pojawienia się jakichkolwiek pytań, czy wątpliwości może w każdej chwili udzielić wyjaśnień.

Przewodniczący Komisji – zwrócił się do Kancelarii Sejmiku, aby członkowie Komisji jako pomoc do prac nad budżetem otrzymali wycinki ze strategii rozwoju województwa z zakresu rolnictwa, ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Uzyskał odpowiedź, że wszystkim radnym została przesłana wraz z pierwszą korespondencją pełna wersja „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”.

Przewodniczący Komisji – zadał pytanie, kto z radnych chce zabrać głos w dyskusji.

Radny Sławomir Szarek – zadał pytanie, w jakich godzinach urzędowania Pana Skarbnika najlepiej jest się umówić na spotkanie.

Pan Zdzisław Wojciechowski – poinformował, że zarówno on sam jak i jego służby są stale do dyspozycji wszystkich radnych.

Przewodniczący Komisji – wobec braku dalszych zgłoszeń do dyskusji zaproponował, aby ten punkt porządku obrad uznany został przez Komisję jako wstępna informacja o zasadach konstruowania budżetu województwa.

Do szczegółowej dyskusji nad projektem budżetu województwa na 2003 rok Komisja przystąpi w terminie uzależnionym od obrad sesji.

Ad. 3.

Przewodniczący Komisji – przedstawił Dyrektorów Departamentów Urzędu Marszałkowskiego, z którymi Komisja będzie ściśle współpracować:

- dr Jana Lisa – Z-cę Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Ochrony Środowiska,
- Bogusława Grzywnę – Dyrektora Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- Janusza Śledzińskiego – p.o. Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Poprosił wyżej wymienionych o ewentualne uzupełnienie doręczonych przed posiedzeniem Komisji informacji o zakresie działania kierowanych przez nich departamentów (*załączniki nr 3 i 4 do protokołu*)

Dyrektor Jan Lis – w uzupełnieniu do przekazanych informacji zwrócił uwagę na najistotniejsze sprawy z zakresu ochrony środowiska przypisane samorządowi województwa. Wynikają one z ustaw, które zostały aktualnie znowelizowane w celu dostosowania prawodawstwa polskiego do norm obowiązujących w UE – prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, prawo wodne, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o opakowaniach i opłatach opakowaniowych oraz ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej.

Podstawową rolą samorządu województwa, którą pośrednio realizuje Departament, jest koordynacja działań na rzecz realizacji tychże ustaw przez powiaty i gminy. Polega ona przede wszystkim na współpracy z samorządami lokalnymi, PIOŚ oraz służbami Wojewody Świętokrzyskiego.

W zakresie prawa wodnego samorząd województwa współpracuje z Regionalnymi Zarządami Gospodarki Wodnej w Warszawie i Krakowie, Świętokrzyskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych.

Odrębną dziedziną realizowaną przez służby Marszałka jest załatwianie spraw z zakresu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Opłaty te zasilają Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, które są podstawowymi instrumentami finansowania inwestycji proekologicznych. Inwestycje te mogą być również finansowane w ramach kontraktu wojewódzkiego.

Województwo przygotowuje się ponadto do pozyskania środków w ramach funduszu spójności na lata 2004 – 2006. Zostało wygenerowane 13 zadań, które mają szansę zakwalifikować się i uzyskać dofinansowanie.

Departament opracowuje ponadto programy realizacyjne z zakresu ochrony środowiska. Obecnie obowiązuje „Program Ochrony Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego”, który uzupełnia i uszczegóławia strategię rozwoju województwa.

Departament finiszuje również przygotowanie kompleksowego programu gospodarki odpadami. Będzie on przedłożony do zatwierdzenia przez Sejmik Województwa.

Dyrektor Janusz Śledziński – poinformował, że Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich zajmuje się rozwojem całych obszarów wiejskich, a rolnictwo stanowi jedynie wycinek jego działania. Departament koncentruje się na rozwoju innej działalności gospodarczej, która da szansę mieszkańcom terenów wiejskich na alternatywne źródła dochodów.

W tym celu w centrum zainteresowania Departamentu są wszystkie fundusze, jakie można pozyskać na ten cel, przede wszystkim z UE. Departament prowadzi stałą analizę stanu wyjściowego – produkcja rolna, struktura organizacyjna gospodarstw, ludność, wykształcenie itp.

Departament dokonuje wyboru zadań, mogących uzyskać wsparcie w ramach zintegrowanych programów rozwoju obszarów wiejskich oraz na bieżąco analizuje sposoby ich finansowania. Ten pion programów jest wdrażany przez służby Ministra Gospodarki.

Istnieje również sektor programów nadzorowany przez Ministerstwo Rolnictwa – tj. sektorowy program rozwoju obszarów wiejskich i program aktywizacji obszarów wiejskich.

Programy te częściowo się na siebie nakładają i uzupełniają się wzajemnie. Są one dopiero w fazie kształtowania i wdrażania na obszarze kraju.

Do tej pory Departament skupiał się na analizowaniu możliwości pozyskania funduszy przedakcesyjnych, z których można było pozyskać wsparcie w wielu dziedzinach gospodarki na wsi:

- Program PHARE Inred (24 inwestycje wodno – kanalizacyjne, 2 mln euro),
- PAOW – finansowany ze środków Banku Światowego przeznaczony na edukację i poprawę infrastruktury technicznej na wsi.
- SAPARD – województwo jest w czołówce krajowej w zakresie wykorzystania tego funduszu na poprawę infrastruktury.

Departament prowadzi ożywioną współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze rolnictwa :

- Świętokrzyską Izbą Rolniczą, z którą realizuje pilotażowy projekt „Budowa systemu reprezentacji środowisk wiejskich” w trzech powiatach. Program ten jest finansowany ze środków Rządu Wielkiej Brytanii.
- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Inspekcjami, które corocznie składają informacje o swojej działalności.

Podkreślił, że samorząd województwa, podobnie jak inne szczeble samorządu, nie ma prawa inwestowania w sferę gospodarki. Możliwa jest jedynie współpraca w ramach kontraktu wojewódzkiego.

Takie współdziałanie ma miejsce w odniesieniu do Giełdy Rolno – Ogrodniczej Ziemi Sandomierskiej, która podejmuje wysiłek budowy rynku hurtowego dla województwa świętokrzyskiego i systemu zbytu produktów rolnych.

Drugim przykładem współpracy jest Spółka „Euroubojnia”, która ma na celu przygotowanie zaplecza do skupu i uboju znacznych partii zwierząt.

Cel działania ww. podmiotów rozwiąże w przyszłości problemy odbioru produktów rolnych od rolników z terenu naszego województwa.

Departament współpracuje ponadto ze spółką, która ma na bazie ustawy o biopaliwach podjąć się kontraktacji rzepaku – z ok. 3 tys. ha upraw.

Radny Jarosław Potreszcz – zadał pytanie dotyczące Euroubojni – na jakich zasadach jest ta inwestycja wspierana i w jakim celu? Czy nie będzie tak, że później ktoś ją kupi?

Jego zdaniem budowa jednej euroubojni dla całego województwa nie rozwiąże problemów ze zbytem produkcji zwierzęcej w związku z wejściem do UE , ponieważ będzie ona jedną z 1600 ubojni, a zgodnie z dyrektywami UE małe jednostki mają być likwidowane.

Będzie to zaprzeczenie zasad konkurencji – kto przyjedzie do Starachowic z Jędrzejowa po żywca wieprzowy, czy wołowy i jak będzie jego cena?

Uznał to działanie za „wspieranie przez Sejmik powstawania mafii wykańczającej rolnictwo”.

Dyrektor Janusz Śledziński – jego zdaniem fakty te należy postrzegać inaczej. Wymogi unijne są takie, że niewiele ubojni będzie się w stanie utrzymać, natomiast szansę mają przetwórcy. Ubojnie będą miały problem z zarobieniem na koszty związane z ochroną środowiska i zagospodarowaniem odpadów. Będą mogły się utrzymać tylko bardzo duże jednostki.

Obecnie na terenie województwa działa Constar, który mógłby skupić cały żywca z terenu województwa. Jednak wtedy byłby monopolistą, dyktującym wygodne dla siebie warunki.

Drugą euroubojnię chcą budować sami rolnicy – producenci żywca.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że dyskusja ta nie mieści się w porządku dzisiejszego posiedzenia.

Nadmienił, że w sprawach różnych poruszy sprawę spotkania Marszałka z właścicielem Constaru, na którym była mowa, że firma ta ma możliwości ubojowe 300 – 400 tys. sztuk świń rocznie i na dzień dzisiejszy występuje problem braku surowca.

Radny Sławomir Szarek – zadał pytanie, czy wydatki Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich są w budżecie województwa, czy opiera on swoją działalność o inne fundusze?

Dyrektor Janusz Śledziński – wyjaśnił, że wsparcie różnych inwestycji przechodzi przez budżet województwa w ramach kontraktu wojewódzkiego – np. Giełdy.

Radny Jarosław Potrzezsch – zadał pytanie, czy wspomniana współpraca z rządem angielskim ograniczyła się jedynie do organizowania szkoleń?

Dyrektor Janusz Śledziński – wyjaśnił, że szkolenia były tu metodą a nie celem współpracy. Głównie chodziło o kształtowanie w środowiskach wiejskich umiejętności wyboru liderów, którzy będą umieli zainicjować działalność gospodarczą, zaktywizować środowisko, wykazać się kreatywnością.

Projekt ten był realizowany w 3 powiatach: kieleckim, starachowickim i sandomierskim. Najlepsze wyniki osiągnął powiat sandomierski.

Szkolenia nauczyły ludzi rozmawiać o problemach i rozumieć, że wybór lidera może ułatwić znalezienie rozwiązania.

Radny Jarosław Potrzezsch – zadał pytanie, kto podpisywał kontrakt wojewódzki i kto składał wnioski?

Radny Józef Kwiecień – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – wyjaśnił, że kontrakt wojewódzki podpisują marszałkowie województw z Ministrem Gospodarki.

Zakres tematyczny tego dokumentu wynika z oceny projektów, złożonych przez samorządy i inne instytucje.

Z dziedziny rolnictwa został zgłoszony jeden projekt – wsparcie zadania polegającego na budowie logistyki w zakresie obrotu produktami rolniczymi na bazie Giełdy w Sandomierzu, łącznie z systemem informacji rynkowej. Pomoc z Kontraktu wynosi 1 mln zł, a docelowo koszt zadania ma się zamknąć kwotą 30 mln zł.

Wnioski do Kontraktu mógł zgłosić każdy podmiot – samorządy, różne instytucje. Wszystko było uporządkowane, jeżeli chodzi o terminy i stronę merytoryczną. Gradacja wniosków była oparta o ich ocenę w zakresie szans na pozyskanie środków.

Istnieje długa lista wniosków rezerwowych, które mogą być wykorzystane w przyszłych programach.

Radny Jarosław Potrzeszcz – zadał pytanie, czy mógłby mieć wgląd we wnioski złożone do kontraktu?

Wicemarszałek Józef Kwiecień – udzielił odpowiedzi twierdzącej. Wszystkie wnioski są dostępne w urzędzie marszałkowskim.
W 2003 roku będzie tworzona nowa, aktualna lista zamierzeń inwestycyjnych.

Szczegółowo na ten temat będzie mowa na posiedzeniu Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą w dniu 23.12.br. Komisja ta będzie w przyszłości opiniować listę wniosków i decydować o wyborze poszczególnych przedsięwzięć.

Dyrektor Bogusław Grzywna – poinformował, że Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych jest organizacyjną jednostką samorządową, nadzorowaną przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zadania realizowane przez tą jednostkę wynikają z ustawy o samorządzie województwa i ustawy prawo wodne:

Zadania te – przypisane Marszałkowi - można podzielić na:

1. rządowe tj:

- realizacja inwestycji związanych z melioracjami podstawowymi,
- zawieranie umów na użytkowanie gruntów pokrytych wodami,

2. własne tj.:

- nadzór nad działalnością związków spółek wodnych,
- utrzymanie magazynów przeciwpowodziowych,
- podejmowanie decyzji o wykonaniu melioracji szczegółowych,
- prowadzenie ewidencji wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, a także innych.

ŚZMiUW prowadzi bieżącą eksploatację urządzeń piętrzących na zbiornikach w Starachowicach, Cedzynie, Rejowie oraz na Małcu.

Na zadania rządowe, które realizuje Marszałek Województwa, środki są zabezpieczone w budżecie państwa. Odpowiedzialność Marszałka rozciąga się jedynie do wysokości środków przewidzianych na realizację tych zadań.

Nadmienił, że dotychczasowe doświadczenia wskazują na stałe nieoszacowanie środków na te zadania. Na utrzymanie melioracji podstawowych środki zabezpieczały w 2002 roku jedynie 10-15% potrzeb. Miało to przełożenie na zakres wykonywanych robót – na jednym odcinku prace są wykonywane raz na 10 lat.

Na realizację zadań własnych środki są zabezpieczane w budżecie województwa.

ŚZMiUW podejmuje starania o pozyskanie dodatkowych środków – z Narodowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z Kontraktu Województwa.

Poinformował, że w skali kraju tylko w dwóch województwach – świętokrzyskim i opolskim struktura zarządów melioracji jest bardzo spłaszczona.

W skład struktury ŚZMiUW wchodzi Zarząd w Kielcach i 7 rejonowych oddziałów (Sandomierz, Busko – Zdrój, Starachowice, Jędrzejów, Włoszczowa, Kielce, Opatów).

Radny Stanisław Bąk – zadał pytanie dotyczące zarośnięcia kanału Strumień w Łubnicach 3 lata temu. Dawniej kanał był czyszczony 2 razy do roku, obecnie konserwacja nie jest prowadzona jak należy?

Dyrektor Bogusław Grzywna – w budżecie wojewody na realizację tych zadań jest zabezpieczone 10-15% potrzeb.

Przyznał rację przedmówcy, że dawniej prace konserwacyjne rzek i wałów były prowadzone regularnie.

W chwili obecnej wały są koszone jednokrotnie, mimo, że Zarząd Melioracji pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rolnictwa.

ŚZMiUW wykorzystuje również środki z funduszu PHARE Odbudowa 2001 na realizację 30 zadań. Wśród nich jest zadanie polegające na udrożnieniu kanału Strumień.

Radny Stanisław Bąk – stwierdził, że 30 lat temu nie brakowało środków, dlaczego teraz na nic nie wystarcza?

Dyrektor Bogusław Grzywna – wyjaśnił, że 30 lat temu środki były kilkadziesiąt razy wyższe niż obecnie. Zdarzały się sytuacje, że nie można było wydać całości przyznanych funduszy.

Radny Sławomir Szarek – zadał pytanie, czy ŚZMiUW posiada listę priorytetów, które decydują o wyborze zadań do dofinansowania ze środków pozyskiwanych z zewnątrz. Czy lista ta została skonsultowana z samorządami lokalnymi?

Dyrektor Bogusław Grzywna – wyjaśnił, że ŚZMiUW koncentruje się na obwałowaniach. Po powodzi specjalnie powołana Komisja dokonuje lustracji, wybiera odcinki na których doszło do jakiś przecieków.

Wybór odcinków do renowacji jest konsultowany z gminami, które niejednokrotnie same wskazują Komisji najbardziej zagrożone odcinki.

Nie istnieje perspektywiczna lista inwestycji, ponieważ Zarząd może planować jedynie w układzie środków, jakie ma do wykorzystania w danym roku. Utrudnia to prowadzenie racjonalnej polityki.

Oдноśnie konserwacji wałów i urządzeń wodnych przyjęta jest gradacja:

1. koszenie wałów,
2. rzeki uregulowane, które zapewniają odpływy z obiektów zmeliorowanych,
3. urządzenia piętrzące,
4. rzeki nieuregulowane.

Radny Sławomir Szarek – wyraził wątpliwość, czy cele, na które są wykorzystywane fundusze europejskie, mają zasadnicze znaczenie i są zgodne z naszymi priorytetami. W jego odczuciu to Unia decyduje na co mamy przeznaczyć te środki.

Dyrektor Janusz Śledziński – stwierdził, że samorząd województwa stara się pozyskać i wykorzystać środki, jakie stawia do jego dyspozycji UE, nawet jeżeli określa przy tym cel i kryteria, nie pokrywające się do końca z naszymi priorytetami. Środki prawie zawsze są skierowane na określony cel – przykładowo PHARE Odbudowa można przeznaczyć jedynie na usuwanie skutków powodzi

Radny Stanisław Bąk – stwierdził, że konieczne jest zwiększenie przepustowości kanałów.

Dyrektor Bogusław Grzywna – wyjaśnił, że kanały są urządzeniami melioracji szczegółowej i odpowiadają za nie właściciele gruntów

Przewodniczący Komisji – poprosił o niewdawanie się w szczegóły, ponieważ punkt porządku dotyczy ogólnego zapoznania się z zadaniami samorządu województwa w zakresie gospodarki wodnej.

Radny Sławomir Szarek – wyraził zaniepokojenie przedstawioną informacją, że nie jest możliwe prowadzenie długofalowej strategii i działania są planowane w perspektywie roku.

Wicemarszałek Józef Kwiecień – wyjaśnił, że nie można do końca tak postrzegać tych spraw. To, o czym wspominał Pan Dyrektor Grzywna dotyczyło usuwania skutków powodzi. Przychodzą na ten cel określone środki i są wydatkowane na konkretne projekty realizacyjne. Projekty te są opiniowane i oceniane przez Komisję Europejską, wspólnie z naszymi specjalistami.

Filozofia polega na tym, aby samorząd województwa potrafił opracować jak najwięcej trafnych i dobrych projektów.

Istnieją również programy długofalowe – np. „Wisła 2020”, który został opracowany w układzie trzech województw. Jego celem jest przygotowanie dokumentacji w sprawie budowy i remontów wałów wiślanych.

Z kolei mała retencja jest uzależniona od decyzji samorządu województwa. To właśnie opinia Komisji będzie miała znaczenie decydujące o wyborze danego zadania.

Przewodniczący Komisji – podziękował Wicemarszałkowi i Dyrektorom za przedstawienie informacji i poinformował, że jedno z posiedzeń Komisji w roku przyszłym zostanie poświęcone szczegółowemu zapoznaniu się problematyką inwestycji w gospodarce wodnej.

Ad. 4.

Przewodniczący Komisji – poprosił o zgłaszanie kandydatów na przedstawiciela Komisji w Radzie Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Wicemarszałek Józef Kwiecień – zgłosił kandydaturę Leszka Bugaja – Przewodniczącego Komisji. Jego udział w pracach Rady będzie gwarantował, że prace tej Komisji będą miały przełożenie na funkcjonowanie Rady.

W poprzedniej kadencji przedstawicielem Komisji był jej członek – Pan Zdzisław Sędek.

Dodał, że dwóch pozostałych członków Rady Nadzorczej zostanie wyłonione na najbliższej sesji Sejmiku. Zastąpią oni Pana Ryszarda Żołyńnika i Tadeusza Króla.

Zwrócił się do Pana Jana Lisa, aby po dokonanych wyborze przedstawiciela – zapoznał członków Komisji ze sposobem tworzenia środków Funduszu.

Radny Jarosław Potrzezsch – zadał pytanie, czy przedstawicielstwo Komisji w tej Radzie jest obowiązkowe?. Stwierdził, że Marszałek Wołodźko obiecał przekazać na potrzeby Klubu Samoobrona listę wszystkich rad społecznych i nadzorczych, do których Sejmik może desygnować swoich przedstawicieli. Lista taka nie została dotychczas doręczona.

Wicemarszałek Józef Kwiecień – stwierdził, że przypomni Marszałkowi o tym zobowiązaniu.

Poinformował, że mają ulec zmianie ustawowe regulacje w zakresie składu rad nadzorczych wojewódzkich funduszy. Na dzień dzisiejszy chodzi jedynie o uzupełnienie składu rady.

Pan Jarosław Potrzezsch – zadał pytanie, czy praca w tej radzie jest bezpłatna?

Dyrektor Jan Lis – wyjaśnił, że obecnie trwają prace komisji sejmowych nad nowelizacją ustawy – prawo ochrony środowiska, min. w odniesieniu do funduszy ochrony środowiska. Zmiany idą w tym kierunku, aby możliwa była koordynacja działań narodowego i wojewódzkiego funduszu w realizacji wspólnych celów i pozyskiwania środków unijnych.

W związku z powyższym będzie zmiana w składzie rad nadzorczych narodowego i wojewódzkich funduszy.

Obecnie w skład rad nadzorczych wchodzi:

- przedstawiciel wojewody,
- przedstawiciel Komisji Sejmiku właściwej ds. ochrony środowiska,
- przewodniczący komisji ochrony przyrody,
- przedstawiciel narodowego funduszu ochrony środowiska,
- specjalista z zakresu ochrony środowiska wyznaczony przez sejmik,
- 2 przedstawiciele wyznaczeni przez Sejmik,
- przedstawiciel organizacji proekologicznych.

Wyjaśnił, że środki, będące w dyspozycji funduszu pochodzą przede wszystkim z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Opłaty z terenu danego województwa są dzielone pomiędzy wszystkie fundusze. Największe wpływy na Wojewódzki Fundusz w Kielcach pochodzą z Elektrowni Połaniec. Łącznie ilość podmiotów generujących wpływy WFOŚiGW wynosi 5 tys.

Radny Jarosław Potrzeszcz – powrócił do wcześniej zadanego pytania – czy za pracę w tej radzie jej członkowie pobierają diety.

Dyrektor Jan Lis – poinformował, że dieta wynosi ok. 1 tys. zł.

Radny Jarosław Potrzeszcz – uznał za oburzające, że za jedno spotkanie w miesiącu członkowie tej rady pobierają 1 tys. zł., w sytuacji, gdy zasiłek dla bezrobotnych wynosi 460 zł.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że wynika to z przepisów ustawowych, na które Komisja nie ma żadnego wpływu i które obowiązują od wielu lat.

Zapytał czy są inne kandydatury.

Stwierdził, że nie zostały zgłoszone inne kandydatury i zamknął listę kandydatów.

Wyraził zgodę na kandydowanie.

Zapytał, kto jest za wyborem Leszka Bugaja na przedstawiciela Komisji w Radzie Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

W przeprowadzonym głosowaniu członkowie Komisji oddali:

5 głosów - „za”

4 głosy - „przeciw”

Nikt nie wstrzymał się od głosu.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że Komisja wywiązując się z ustawowego obowiązku wybrała Leszka Bugaja na przedstawiciela Komisji w Radzie Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Stanowisko Komisji nr 1/02 w powyższej sprawie stanowi *załącznik nr 5 do protokołu*.

Ad. 5.

W sprawach różnych:

a) Przewodniczący Komisji – stwierdził, że członkowie Komisji otrzymali wnioski o umorzenie oraz udzielenie ulg w spłaceniu należności Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (*załącznik nr 6 do protokołu*)

Dyrektor Janusz Śledziński – wyjaśnił, że FOGR jest tworzony z opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Ponieważ zdarzają się sytuacje, że osoby zobowiązane do wniesienia tych opłat nie mogą się z tego obowiązku wywiązać, Sejmik przyjął w drodze uchwały zasady i tryb udzielania ulg w spłacie tych należności. Zasady przewidują, że decyzja Marszałka w sprawie ulgi lub umorzenia musi być poprzedzona opinią Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Przewodniczący Komisji – otworzył dyskusję.

Radny Sławomir Szarek – zadał pytanie, czy materiał zaprezentowany radnym zawiera wszystkie zgłoszone wnioski.

Dyrektor Janusz Śledziński - udzielił odpowiedzi twierdzącej.

Przewodniczący Komisji – zaproponował pozytywne zaopiniowanie wszystkich ww. wniosków.

Członkowie Komisji jednogłośnie pozytywnie zaopiniowali przedłożone wnioski.

Opinie Komisji 1/02 – 4/02 stanowią *załączniki nr 7-10 do protokołu*.

b) Przewodniczący Komisji – przedstawił rezolucję nr 12/02 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 7 października 2002 roku w sprawie włączenia się Polski do programu ratowania kasztanowców CONTROCAM (*załącznik nr 11 do protokołu*).

Radny Bronisław Powierża – poinformował, że w naszym województwie istnieje ważna - blisko 100 letnia - aleja kasztanowców, odnotowana w Atlasie Przyrody Europy. Mieści się ona w powiecie sandomierskim i ma długość 3-4 km. Z powodu obecności wspomnianego szkodnika drzewa chorują i umierają. Dzięki temu programowi ta wartość przyrodnicza ma szansę być uratowana. Uznał tą inicjatywę za godną poparcia.

Radny Sławomir Szarek – zadał pytanie, ile będzie kosztować samorząd województwa ewentualne włączenie się do tego programu i co sądzą nasze środowiska naukowe o tej metodzie walki ze szkodnikiem.

Przewodniczący Komisji – rezolucja nie zawiera takich informacji, jest apelem do Ministra Środowiska o włączenie całego kraju do tego programu. Nie dotyczy to układu sejmikowego.

Zalecił odnotowanie w protokole poparcia Komisji dla tej inicjatywy.

c) Przewodniczący Komisji – przedstawił rezolucję Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie projektu rozporządzenia określającego źródłowe wody powierzchniowe (*załącznik nr 12 do protokołu*)

Dyrektor Bogusław Grzywna – wyjaśnił, że nowa ustawa prawo wodne zobowiązuje Radę Ministrów do wydania rozporządzenia w zakresie podziału wód źródłowych. Prawa właścicielskie w stosunku do tych wód mają sprawować: Minister Ochrony Środowiska, Marszałek Województwa (w stosunku do wód służących dla rolnictwa), dyrektor parku narodowego w jego granicach.

ŚZMiUW przekazał odpowiednie materiały do Ministra Rolnictwa celem ujęcia w rozporządzeniu odpowiednich rzek. Wnoszone były uwagi co do rzeki Czarnej Nidy. Poza tym jednym przypadkiem wszystko było w porządku.

Rezolucja nie dotyczy naszego województwa

Przewodniczący Komisji - zaproponował przyjęcie rezolucji do wiadomości.

d) Przewodniczący Komisji – przedstawił pismo Klubu Ekologicznego „Gaja Świętokrzyska” w sprawie zapraszania przedstawiciela Klubu na posiedzenia Komisji (*załącznik nr 13 do protokołu*)

Zaproponował, aby zapraszać przedstawiciela tej organizacji w sytuacji, gdy w porządku danego posiedzenia będą zagadnienia z zakresu ochrony przyrody i rolnictwa ekologicznego.

Odpowiedź na wniosek Klubu Ekologicznego „Gaja Świętokrzyska” stanowi *załącznik nr 14 do protokołu*.

e) Przewodniczący Komisji – odniósł się do konieczności przyjęcia przez Komisję planu pracy na I półrocze 2003 roku. Swoje propozycje mają przedstawić departamenty urzędu marszałkowskiego.

Zaproponował, aby na I posiedzeniu w styczniu:

- 1) Przyjąć informację o przebiegu Konkursu na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego,
- 2) Zapoznać się z informacją nt. środków w Programie SAPARD
- 3) Zaopiniować projekt budżetu województwa na 2003 rok.
- 4) Zapoznać się z Raportem o stanie środowiska w województwie świętokrzyskim.

Zwrócił się do członków Komisji o przygotowanie własnych propozycji zagadnień, którymi, ich zdaniem, powinna zająć się Komisja w najbliższym czasie.

f) Przewodniczący Komisji – poinformował, że w dniu 16 grudnia br. uczestniczył w najważniejszym sympozjum dotyczącym produkcji biopaliw w Polsce. Przedstawił pokrótce uczestników i przebieg spotkania.

Z przedstawianych informacji wynika, że rocznie będzie produkowane 350 tys ton paliw. Rzepak może być uprawiany na ok. 1.200 tys. ha. Ustawa w chwili obecnej jest w Senacie, gdzie toczą się spory, od kiedy ma ona obowiązywać.

Uznał za zasadne, aby na terenie naszego województwa zorganizować podobne sympozjum na ten temat i wysłuchać zainteresowanych stron.

Była również mowa o zagrożeniach – m.in. o zobowiązaniu, jakie przyjął poprzedni Rząd, że nie wolno sprowadzać więcej niż 1 mln ton makuch. Jednak jest szansa, że wymóg ten nie będzie nas jeszcze obowiązywać jako kraju kandydującego do UE.

Poinformował również o rozmowie z szefem Constaru, podczas której omawiany był problem zbyt małego pogłowia trzody chlewnej na terenie naszego województwa oraz gwarantowanych cen skupu żywca.

Radny Jarosław Potrzeszcz – stwierdził, że zagrożeniem dla małych ubojni nie są ceny, lecz przepisy, jakie będą obowiązywać po wejściu do UE.

Przewodniczący Komisji – jego zdaniem nie da się uniknąć zaostrzenia przepisów dotyczących ochrony środowiska, nawet jeżeli do UE nie przystąpimy. Jednak powinno się popierać każdą inicjatywę, która pojawia się na terenie województwa i służy rozwojowi wsi. Constar zamierza przygotowywać inwestycje, zatrudnić dodatkowo 100 osób w powiecie starachowickim.

Radny Jarosław Potrzeszcz – stwierdził, że warunki tego zatrudnienia są bardzo złe.

Przewodniczący Komisji – w jego odczuciu, jeżeli alternatywą jest bezrobocie, nie można dyskutować, co jest gorsze.

Rolą województwa jest współpraca z inwestorem, który chce na terenie województwa zainwestować 100 mln dolarów.

Radny Jarosław Potrzeszcz – nie zgodził się z takim stanowiskiem. Osoby zatrudniane przez tą firmę otrzymują jedynie 3,20 zł, na godzinę i pracują w uwłaczających warunkach.

Radny Andrzej Nowak – stwierdził, że poruszone zostały dwie sprawy, które należy od siebie oddzielić:

- sprawa warunków pracy w Constarze – które nie różnią się np. od warunków pracy w hiper- i supermarketach. Jest to temat istotny, ale Komisja nie ma na to żadnego wpływu,
- sprawa inwestycji i tworzenia warunków dla pozyskania kapitału – jeśli jest podmiot, który chce w województwie zainwestować, trzeba mu pomóc. I czy te środki pozostaną na terenie województwa, czy nie, nie będzie to miało wpływu na warunki pracy w Constarze i innych firmach.

Radny Jarosław Potrzeszcz – stwierdził, że jeżeli kapitał obcy jest zwalniany z różnych obciążeń podatkowych, a kapitał rodzimy jest obciążany na wszelkie możliwe sposoby, to od samego początku warunki są nierówne i niesprawiedliwe.

Przewodniczący Komisji – zamknął dyskusję w tym punkcie.

g) Radny Jarosław Potrzeszcz – zaproponował, aby z Komisji Rolnictwa został zgłoszony wniosek na sesji o niepobieraniu przez radnych diet za udział w pracach rad nadzorczych.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że każdy radny ma prawo na sesji sam zgłosić taki wniosek.

Radny Jarosław Potrzeszcz – jego zdaniem taki wniosek powinien wyjść z Komisji Rolnictwa Sejmiku.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że rad nadzorczych jest bardzo dużo i nie są one przedmiotem zainteresowania Komisji Rolnictwa.

Wniosek taki może również zgłosić na sesji klub radnych lub poszczególni radni, którzy będą członkami rad społecznych i nadzorczych.

Radny Jarosław Potrzeszcz – określił, że jego intencją jest wystąpienie z tym wnioskiem właśnie na tej Komisji, w skład której wchodzi wszystkie opcje polityczne. Nie chodzi tu o indywidualne zachowanie poszczególnych radnych tylko o honor i ambicję wszystkich radnych Sejmiku Województwa.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że nie może poddawać takich wniosków pod głosowanie, ponieważ nie należą one do kompetencji Komisji.

Radny Jarosław Potrzeszcz – zadał pytanie, czy ma to rozumieć jako odmowę głosowania tego wniosku.

Przewodniczący Komisji – potwierdził, że odmawia poddania tego wniosku pod głosowanie.

Na tym posiedzenie zostało zakończone.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji:

Leszek Bugaj